

Міністерство освіти і науки України

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського

Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Харківська державна академія культури

ТЕНДЕНЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА У КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІХ ПРОЦЕСІВ

Збірник наукових праць

І Всеукраїнської науково-практичної конференції

23-25 травня 2024 року

Полтава -2024

відображає складний процес синтезу різних культурних елементів і постійних інновацій, що робить цей жанр унікальним і впізнаваним у всьому світі.

Коваленко А.В., студентка
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

Ціпов'яз А.Т., кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри хореографії і танцювальних видів спорту
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК СУЧАСНОГО ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА

Глобалізація є однією з найвпливовіших сил, що формують сучасний світ у всіх його аспектах, включаючи культуру і мистецтво. Вона призводить до посилення взаємодії між різними народами, обміном ідеями та технологіями, що безпосередньо впливає на розвиток хореографічного мистецтва. У даній тезі розглянуто основні аспекти цього впливу, включаючи взаємозбагачення культур, зміни в стилях танцю, вплив технологій та виклики, що виникають у процесі глобалізації.

Одним із найпозитивніших аспектів глобалізації є взаємозбагачення культур. Завдяки глобальним комунікаційним мережам, митці з різних куточків світу мають змогу обмінюватися ідеями та вчитися один в одного. Це сприяє появі нових стилів та напрямів у хореографії. Наприклад, сучасний танець поєднує в собі елементи класичного балету, сучасного джазу, хіп-хопу, африканських та азійських танців. Така культурна синтезація створює

багат шарові, насичені хореографічні композиції, які здатні розповісти нові історії та викликати у глядачів широкий спектр емоцій.

Глобалізація також впливає на еволюцію танцювальних стилів. Сучасна хореографія активно інтегрує різноманітні культурні елементи, створюючи унікальні танцювальні форми. Наприклад, феномен «ф'южн» став популярним завдяки змішуванню традиційних танцювальних стилів з сучасними елементами. Крім того, глобальні танцювальні фестивалі та конкурси, такі як Hip Hop International або World Ballet Competition, стали платформами для демонстрації культурного різноманіття та сприяють поширенню нових танцювальних тенденцій.

Технології відіграють важливу роль у розвитку сучасного хореографічного мистецтва в умовах глобалізації. Інтернет і соціальні медіа дозволяють митцям з різних куточків світу ділитися своїми роботами з глобальною аудиторією, отримуючи миттєвий зворотний зв'язок та визнання. Платформи, такі як YouTube, Instagram та TikTok, стали інструментами для просування танцювальних відео, навчальних програм та навіть проведення віртуальних майстер-класів.

Діджиталізація сцени також відкриває нові можливості для хореографів. Використання проєкцій, анімацій та інтерактивних технологій дозволяє створювати складніші та візуально захоплюючі вистави. Технології віртуальної та доповненої реальності розширюють межі можливого, надаючи глядачам нові форми взаємодії з танцювальним мистецтвом.

Разом із позитивними аспектами, глобалізація приносить і певні виклики. Одним з головних є ризик уніфікації культур, коли багатство та унікальність локальних традицій можуть бути втрачені через домінування більш популярних глобальних стилів. Це створює загрозу зникнення автентичних танцювальних форм, які є важливими елементами культурної ідентичності різних народів.

Ще один виклик полягає у необхідності адаптації до нових умов. Митці повинні бути готові до швидких змін, постійного навчання та вдосконалення своїх навичок. В умовах зростаючої конкуренції на глобальному рівні,

хореографи та танцівники мають шукати нові підходи та способи вираження, щоб залишатися актуальними.

Глобалізація сприяє крос-культурній співпраці між хореографами та танцівниками з різних країн, що призводить до створення унікальних проєктів, які поєднують різні танцювальні традиції. Спільні проєкти, резиденції та обмінні програми дозволяють митцям не лише обмінюватися досвідом, а й створювати інноваційні хореографічні роботи, які відображають культурне розмаїття світу. Такі колаборації часто сприяють кращому розумінню та повазі між різними культурами, зміцнюючи зв'язки між народами. Глобалізація змінила підходи до навчання та тренування танцівників. Міжнародні освітні програми та школи, такі як Джульярдська школа у США або Лондонська школа сучасного танцю, залучають студентів з усього світу, забезпечуючи їм доступ до найкращих педагогів та методик. Віртуальні майстер-класи та онлайн-курси стали невід'ємною частиною освіти, надаючи можливість навчатися у провідних майстрів незалежно від географічного розташування. Це дозволяє зростати новому поколінню танцівників, готових до викликів глобалізованого світу. У контексті глобалізації питання ідентичності стає особливо важливим. Танцюристи та хореографи часто досліджують свої корені та національну спадщину, щоб знайти баланс між глобальними тенденціями та локальними традиціями. Це прагнення до збереження культурної ідентичності часто відображається у творчих пошуках та експериментах, які поєднують сучасні танцювальні техніки з традиційними елементами.

Медіа відіграють ключову роль у популяризації та розвитку хореографічного мистецтва в умовах глобалізації. Телевізійні шоу, такі як "So You Think You Can Dance" та "World of Dance", стають платформами для демонстрації таланту танцівників з усього світу, впливаючи на популярність різних стилів танцю. Соціальні медіа дозволяють митцям створювати власні бренди та залучати широку аудиторію, сприяючи поширенню хореографічного мистецтва на глобальному рівні.

Глобалізація справляє багатогранний вплив на сучасне хореографічне мистецтво, сприяючи його розвитку та збагаченню новими ідеями і технологіями. Крос-культурна співпраця, економічні можливості, інноваційні освітні підходи та роль медіа створюють нові умови для розвитку танцювального мистецтва. Водночас важливо зберігати та підтримувати культурну ідентичність, щоб уникнути уніфікації та зникнення унікальних танцювальних традицій. Хореографічне мистецтво, як відображення сучасного світу, продовжує еволюціонувати під впливом глобалізаційних процесів, відкриваючи нові горизонти та можливості для творчості.

Коваль К.О., студент
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка».*

Горголь П.С., заслужений працівник культури України, доцент
завідувач кафедри хореографії і танцювальних видів спорту
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ТАНЦЮ «ПОЛОНЕЗ»

Полонез (пол. *polonez*) — урочистий танець-хід в помірному темпі, що має польське походження. Виконується як правило на початку балів, підкреслюючи урочистий, піднесений характер свята. У полонезі танцюючі пари рухаються за встановленими правилами геометричних фігур. Музичний розмір танцю — $\frac{3}{4}$ [1].

Танець виник у Польщі близько XV століття під ім'ям «ходзоний» (пол. *chodzony*) спершу полонез був виключно весільним танцем. Потім, трохи видозмінившись, він зробився невід'ємним атрибутом будь-яких народних